

Minnisblað

Viðbrögð Vegagerðarinnar vegna umsagnar Veitna

Vegagerðin hefur móttengið umsögn Veitna vegna fyrirhugaðra framkvæmda við Suðurlandsveg frá Fossvöllum að Lögbergshlíð. Hér á eftir er athugasemdum svarað og gerð grein fyrir mótvægisáðgerðum sem ætlað er að lágmarka áhrif á vatnsverndarsvæði.

1. Markmið framkvæmdar

Markmið tvöföldunar Suðurlandsvegjar er að bæta umferðaröryggi og auka greiðfærni umferðar. Aukið umferðaröryggi næst með því að aðgreina akstursstefnur með 11 m breiðum miðdeili og vegriði, fækka hættulegum tengingum og lagfæra hliðarsvæði. Aukið umferðaröryggi fækkar slysum og þar með hættu á mengunarslysum. Aukið umferðaröryggi helst því í hendur við aukið öryggi vatnsverndarsvæða.

2. Áhættupættir og mótvægisáðgerðir við hönnun

Um Suðurlandsveg fara 10.688 bílar á dag (ÁDU) að jafnaði og 14.014 á dag að sumri til (SDU). Umferðarspár gera ráð fyrir talsvert meiri umferð á komandi árum eða allt að 18.000 ÁDU árið 2040. Samfara aukinni umferð eykst hættu á slysum sem haft geta afdrifaríkar afleiðingar fyrir vatnsverndarsvæði höfuðborgarsvæðisins. Í matsskýrslunni frá 2009 er gerð ágæt grein fyrir þeim áhættupáttum innan vatnsverndarsvæðisins sem geta haft áhrif á heilbrigði vatnsbóla. Hér er þó bent á að umferð hefur aukist talsvert frá því sem var þegar matsskýrslan var unnin og því enn brýnna en áður að bæta úr umferðaröryggi og minnka slyshættu.

Við hönnun vegarins hefur Vegagerðin haft til hliðsjónar og tekið tillit til þeirra þátta sem tilgreindir eru í matsskýrslu og haft til hliðsjónar samþykkt nr. 555 um verndarsvæði vatnsbóla. Dæmi um hönnunarútfærslur/mótvægisáðgerðir:

- Efsta lag í fláa og miðdeili verður þétt efni (jökulruðningur eða mold) sem hleypir efnum hægur í gegn komi til mengunarslyss. Efni valið í samstarfi við eftirlit og verkkaupa.
- Fláar eru flattir út í 1:4, sem minnkar líkur á veltu ef ekið er út af veginum.
- Axlir eru breikkaðar í 3 m.
- Akbrautir halla inn að miðdeili (þar sem því er viðkomið) til að tryggja að efni sem kunna að leka á akbrautina renni inn í miðdeili þar sem hreinsun getur farið fram á afmörkuðu svæði. Það er talið betra en að efni leiti út fyrir öxl vegar og út í náttúruna óhindrað.

Síða 1/2

Vegagerðin
Ólafur Thorlacius
Árnason

Skjal sótt af '0000000000' dags: 19.08.2026

- Akstursstefnur eru aðgreindar eins og áður segir, með 11 m miðdeili og vegriði.

3. Áhættupættir og mótvægisáðgerðir á framkvæmdatíma

Vegagerðin hefur lagt mikla áherslu á vatnsverndarmál í undirbúningi framkvæmdarinnar. Í nánu samstarfi við Heilbrigðiseftirlit Hafnarfjarðar, Garðabæjar og Kópavogs (HHGK) hefur Vegagerðin látið vinna áhættumat framkvæmdarinnar vegna vatnsverndar með það að markmiði að greina fyrirsjáanlegar áhættur sem fylgja því að framkvæma innan vatnsverndarsvæðis.

Í áhættumatinu er gerð ítarleg grein fyrir þeim kröfum sem verktaka er ætlað að uppfylla. Sömu kröfur er að finna í útboðsgögnum til verktaka. Sem dæmi ber verktaka að láta lekaskoða vinnuvélar hjá vottuðum aðila áður en þær eru fluttar á vinnusvæðið. Þar að auki skal framkvæma reglulegar lekaprófanir á vinnuvélum til að tryggja að engir lekar séu. Þá skulu olíuáfyllingar fara fram á skilgreindum svæðum og eingöngu framkvæmdar af vönum, þjálfuðum aðilum. Sjá meðfylgjandi „Áhættumat vatnsverndar“ fyrir ítarlegri upplýsingar.

Verktaki hefur verið valinn eftir útboðsferli. Verktaki í 1. áfanga er samtarf Jarðvals sf. og Bjössa ehf. Vegagerðin hefur fundað reglulega með verktaka, HHGK, ráðgjöfum og eftirliti um vatnsverndarmál við undirbúning framkvæmdanna. Drög að starfsleyfum til Vegagerðarinnar og verktaka liggja fyrir hjá HHGK og eru klár til afgreiðslu þegar framkvæmdaleyfi frá Kópavogsbæ liggur fyrir.

Við útboð á eftirliti með framkvæmdunum var vægi reynslu við vinnu á vatnsverndarsvæði hækkað miðað við það sem gengur og gerist í öðrum útboðum. Mannvit verkfræðistofa mun hafa eftirlit með framkvæmdunum og leggja til eftirlitsmann með sérþekkingu á vatnsverndarmálum.

Á framkvæmdatímanum munu allir þeir sem að framkvæmdinni koma fundu reglulega með fulltrúa HHGK. Vel færi á því að Veitur ættu líka fulltrúa á þeim fundum.

Ólafur Thorlacius Árnason
Hönnunarstjóri